

De aanpak van de grote maatschappelijke opgaven van dit moment versnellen door echt integrale aanpak omgevingsvisie

Zonder uitzondering heeft elke gemeente waar wij rondlopen momenteel ongekend veel opgaven op hun bordje liggen. Daarbij staan binnen het fysiek domein energietransitie en de woningbouwopgave in veel gemeenten bovenaan op de agenda. We zien dat er binnen het gemeentehuis gelijktijdig wordt gewerkt aan heel veel verschillende beleidsplannen die elkaar raken. Denk aan RES-en en aan warmteplannen. Aan woon- en mobiliteitsvisies. Er zijn volop dwarsverbanden tussen al deze plannen en visies. En het is allemaal beleid dat uiteindelijk ook vertaald moet worden naar concrete uitvoering met behulp van programma's, omgevingsplannen en verordeningen die de uitvoering mogelijk moeten maken.

Wij geloven er in dat door slimme koppeling te leggen hier veel winst te maken is. Hier kan de omgevingswet enorm bij helpen. Om twee redenen. Ten eerste biedt de omgevingswet de ruimte om te werken volgens een sturingsfilosofie die aansluit bij huidige praktijk. Ten tweede biedt het kansen voor horizontale en verticale integratie. Door maatschappelijke opgaven centraal te zetten in je omgevingsbeleid werk je integraal aan het versnellen van de maatschappelijke opgaven die bovenaan de politieke agenda staan.

Bezoek op 3 oktober de bijeenkomst - Naar een werkend stelsel Omgevingswet: integraal en cyclisch werken in de praktijk

Ben je aan de slag met de nieuwe kerninstrumenten(omgevingsvisie, omgevingsprogramma's en omgevingsplan) en vraag je je af hoe cyclisch en integraal te werken met deze instrumenten? Tijdens de bijeenkomst gaan we verder in op het slim organiseren van de instrumenten in wat wij het 'werkend stelsel Omgevingswet' noemen. Verschillende gemeenten vertellen over hun aanpak en dilemma's uit de dagelijkse praktijk

[Meer info en aanmelden kan via de link onderaan dit artikel.](#)

Sturingsfilosofie die aansluit bij huidige praktijk

De grote valkuil is dat overheden zich terug gaan trekken in plannenmakerij. Eigenlijk nog niet zo heel lang geleden deed de overheid het 'juiste' als er volgens de regels gehandeld was. Als procedures juist waren doorlopen. Als het volgens het bestemmingsplan ingepast kon worden. Het draait daarbij om het stellen van kaders en om handhaven. De omgevingswet gaat uit van een andere sturingsfilosofie en biedt daarmee ruimte om te breken met deze manier van handelen. Van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits'. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is om kritisch te kijken naar hoeveel regels er nodig zijn en in beeld te hebben welke kaders stimulerend werken, en welke juist remmend. Zeer relevant wanneer je wil versnellen.

Bovendien sluit deze sturingsfilosofie aan bij wat de huidige praktijk verwacht van de overheid. Burgers en bedrijven verwachten een zorgvuldige, betrokken, op meerwaarde gerichte overheid. De omgevingswet vertaalt deze filosofie in een stelsel van regels.

Het maakt de weg vrij voor een versnelling door een brede maatschappelijke aanpak, waarin

De aanpak van de grote maatschappelijke opgaven van dit moment versnellen door echt integrale aanpak omgevingsvisie

het creëren van perspectieven voor álle partijen centraal staat. Dat is nog een reden om je niet terug te trekken in plannenmakerij: de omgevingswet stelt participatie centraal. Wees buiten zichtbaar, zorg voor een continu gesprek met de omgeving en geef invulling aan de wens tot een structurele wijze van participatie van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partijen. Dat biedt de kans om te versnellen door flexibelere kaders en door te werken aan meer draagvlak. De eerste ervaringen met omgevingsvisies leert dat door burgers en bedrijven een belangrijke stem te geven bij de inrichting en het gebruik van de fysieke leefomgeving "integraliteit en samenhang" vanzelf worden ingebouwd in de plan- en besluitvorming.

Horizontale en verticale integratie

Tweede kans die de omgevingswet biedt is de horizontale en verticale integratie waar de omgevingswet de weg voor vrij maakt. Dat zet in op een integrale aanpak en op stevige verbondenheid tussen visie, programma en plan. Zo veranker je meteen je doelen in de nieuwe kerninstrumenten van de omgevingswet. Hiermee kan de Omgevingswet – met het werkend stelsel van visie, plan en uitvoering – de doelen uit de energietransitie of de woningbouwopgave helpen te versnellen.

Onze ervaring is dat het helpt de maatschappelijk opgaven in de omgevingsvisie centraal te zetten door het maken van heldere keuzes voor de opgaven die er toe doen. Zoals de woningbouwopgave. Wanneer je die opgaven hebt geïdentificeerd weet je ook welke mensen er samen aan de slag moeten.

Door te werken aan een omgevingsvisie in de geest van de Omgevingswet bouw je aan een sterkere omgevingsvisie en trek je actief samen op met de trekkers van opgaven als energietransitie en de woningbouwopgave door de maatschappelijke opgaven hierin centraal te stellen. Je kan de maatschappelijke opgaven niet los van elkaar zien. Kijk bijvoorbeeld naar de regionale visie die de gemeentes in de regio Leiden samen hebben opgesteld. Woningbouw, bodemdaling en de energietransitie komen daar elkaar tegen. Als de bodem te veel daalt en het gebied straks 'onder water staat', verliezen woningen hun waarde en landbouwgrond wordt nutteloos. Maar er ontstaat misschien wel dé plek voor windmolens of zonne-energie. Een integrale afweging maken helpt hier dus.

Wij zien in de dagelijkse praktijk dat op deze manier de kern van al je beleid een integrale afweging is. Bovendien wordt er op een dergelijke manier gewerkt aan diverse visies die uiteindelijk een bouwsteen zullen vormen voor de omgevingsvisie. Het is belangrijk deze op een goede manier aan elkaar te koppelen.

Wanneer wij samen met gemeentes een routekaart opstellen op weg naar de invoering van de Omgevingswet staan we uitgebreid stil bij het vertalen van de 'geest van de Omgevingswet' naar concrete acties ([zie deze link](#))

Meer weten over hoe we gemeenten helpen echt integraal te werken? Of doorpraten over onze ervaringen met de Omgevingswetvoorbereidingen van gemeenten en andere publieke organisaties?

[Neem dan contact met ons op.](#)

Of kom op 3 oktober naar de [bijeenkomst over integraal en cyclisch werken in de praktijk](#)